

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Desviación e control social		Código	615G01302
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Profesorado	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Web	carmenlamela.wordpress.com/			
Descripción xeral	Presentación das ferramentas teóricas e prácticas para o estudo da desviación social desde unha perspectiva sociolóxica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Explicar as principais teorías e conceptos para a análise da desviación social		A21 A35	B3 B13 C6
Recoñecer a dimensión social da definición e do control da delincuencia e da desviación		A19 A21 A35	B3 B9 C4 C6 B13
Aplicar as distintas perspectivas teóricas sociolóxicas ás distintas manifestacións da desviación		A19 A21 A32 A35	B3 B9 B13 C6
Describir os feitos básicos das principais manifestacións de desviación no seu contexto social.		A19 A21	B3 B9 C4 C6 B13
Identificar os procesos de estigmatización social, así como deducir os intereses, normas e valores sociais que están en xogo.		A19 A21 A35	B3 B9 C4 C6 B13
Evaluuar críticamente as principais fontes de información e datos para o estudo da desviación social.		A19 A21 A35	B3 B13 C4 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución á socioloxía da desviación e do control social	- Presentación do programa - Definindo a desviación social: desde o esencialismo ao construtivismo - Bibliografía e fontes de información sobre a desviación social
As principais perspectivas académicas sobre a desviación social	- A criminoloxía clásica - O positivismo - Sociología jurídica

As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: o positivismo sociolóxico	- Teorías estruturais-funcionalistas: evolución do concepto de anomia - A Escola de Chicago e os enfoques subculturais - Teorías del control social y sus límites
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: teorías construtivistas	- Teorías da reacción social - Perspectiva marxista - Perspectiva de xénero
Novas teorías e debates na socioloxía da desviación	-
A xestión institucional do control do delito e da desviación	- Evolución da xustiza penal moderna e do Estado penal-welfare - A nova cultura do control del delito
Temas monográficos sobre desviación social: sexualidade, violencia, enfermidade mental, delincuencia, etc.	-

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	24	24	48
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	2	20	22
Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	22	55	77
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Durante as clases maxistrais expoñeranse os principais contidos ou temas do curso. En xeral, dedicárselles unha clase por semana.
Proba mixta	O exame final consistirá nunha parte de preguntas test e outra parte de preguntas de ensaio sobre as lecturas e os materiais asignados.
Discusión dirixida	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos más prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Discusión dirixida	
Proba mixta	Poden ser de gran axuda as sesións de seguimento do traballo realizado durante o curso, individualizadas ou en pequenos grupos. Ademais, admítense e promove a atención de dúbidas e o intercambio de materiais vía correo electrónico e por foros de Moodle.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación

Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos más prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión. Pola demostración da realización do trabalho esixido en cada caso, e da adecuada comprensión dos materiais, outorgaranse puntos que sumarán ata un máximo de 6, equivalente a un 60% da nota final. A realización da discusión e obtención dos puntos sempre esixirá presencialidad ou docencia sincrónica.	60
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	O exame final representa o 40% da cualificación final.	40

Observacións avaliación

Prevese contemplar traballos sustitutivos non-presenciais optativos para o alumnado con recoñecemento de dispensa académica de exención de asistencia. Para a segunda e posteriores convocatorias, a avaliación será mediante proba mixta sobre os contidos das lecturas asignadas.

Segundo as recomendacións do Comité Ambiental de Green Campus do Centro, a entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:

- 1.1. Solicitarse en formato virtual e/ou soporte informático
- 1.2. Realizarse a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos
- 1.3. De se realizar en papel:
  - Non se empregarán plásticos.
  - Realizaranse impresións a dobre cara.
  - Empregarase papel reciclado.
  - Evitarase a impresión de borradores.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Becker, Howard (2009). <i>Outsiders</i>. Buenos Aires, Siglo XXI - Garland, D. (2005). <i>La cultura del control</i>. Barcelona, Gedisa - Goffman, Erving (2008). <i>Estigma</i>. Buenos Aires, Amorrortu - Milgram, Stanley (1980). <i>Obediencia a la autoridad</i>. Bilbao, Desclée de Brouwer - Larrauri, E. (2000). <i>La herencia de la criminología crítica</i>. Madrid, Siglo XXI - Sutherland, Edwin (1988). <i>Ladrones profesionales</i>. Madrid, La Piqueta - Taylor, I., P. Walton y J. Young (1977). <i>La nueva criminología: Contribuciones a una teoría social de la conducta desviada</i>. Buenos Aires, Amorrortu <p>Separadamente da bibliografía básica, traballarse sobre unha serie de artigos, dispoñibles na plataforma moodle, sobre a que se realizarán as probas finais e os exercicios presenciais.</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Baratta, A. (1993). <i>Criminología crítica y crítica del derecho penal</i>. Madrid, Siglo XXI - Bergalli, Roberto (Coord) (2006). <i>Flujos migratorios y su (des)control</i>. Barcelona, Anthropos - Wacquant, L. (2001). <i>Las cárceles de la miseria</i>. Madrid, Alianza <p>A lo largo do curso presentárase e discutirá abundante bibliografía complementaria e outras fontes de información dispoñibles para profundizar sobre o temario do programa.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía social e cultural/615G01102

Introducción á socioloxía/615G01103

Psicoloxía social/615G01108

Teoría sociolóxica 1/615G01110

Teoría sociolóxica 2/615G01203

Socioloxía do xénero/615G01205

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influírse na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade; e deberanse detectar situacóns de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías